

PANEVĖŽIO LOPŠELIS-DARŽELIS „DIEMEDIS“**METINIS AIŠKINAMASIS RAŠTAS PRIE 2017 M. FINANSINIŲ ATASKAITŲ
2018-03-15 NR. 73****1. BENDROJI DALIS****1.1. Duomenys apie finansinių ataskaitų rinkinį parengusį viešojo sektoriaus subjektą**

Panevėžio lopšelis-darželis „Diemedis“ (toliau – Lopšelis-darželis) pradėjo veiklą 1990 m. kovo 12 d., įstaigos kodas Juridinių asmenų registre 190418737, buveinė Molainių g. 6, LT-37141 Panevėžys, PVM nemokėtojas, steigėjas Panevėžio miesto savivaldybės taryba. Lopšelis-darželis yra atskiras juridinis vienetas, turintis herbinį antspaudą bei atsiskaitomąsias sąskaitas banke AB „Swedbank“. Lopšelis-darželis užsiima ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo veikla. Lopšelyje-darželyje yra 11 grupių, iš jų: 3 lopšelio ir 8 darželio. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje lopšelių lankė 35, darželių – 149, viso - 184 vaikai.

1.2. Finansiniai metai

Lopšelio-darželio finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

1.3. Informacija apie kontroliuojamus, asocijuotus ir kitus subjektus

Lopšelis-darželis kontroliuojamų, asocijuotų ar kitaip administruojamų subjektų neturi.

1.4. Informacija apie Lopšelio-darželio filialus ar struktūrinius vienetus

Lopšelis-darželis filialų ar struktūrinių vienetų neturi.

1.5. Informacija apie Lopšelio-darželio vidutinį darbuotojų skaičių per ataskaitinį laikotarpį

Lopšelyje-darželyje per ataskaitinius metus vidutiniškai dirbo 54 darbuotojai.

1.6. Svarbios sąlygos, kuriomis veikia Lopšelis-darželis ir kurios gali paveikti tolesnę Lopšelio-darželio veiklą

Tolesnę Lopšelio-darželio veiklą gali paveikti nepakankamas finansavimas einamoms išlaidoms padengti.

2. APSKAITOS POLITIKA**2.1. Apskaitos politikos bendrosios nuostatos**

Lopšelio-darželio apskaitos vadovas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau - VSAFAS), pavyzdiniu biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos vadovu ir kitais teisės aktais.

Apskaitos vadove pateikti VSAFAS nuostatų praktinio taikymo nurodymai ir rekomendacijos, kaip tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal kaupimo principą ir kaip parengti finansinių ataskaitų rinkinį.

Įstaigos veiklai vykdyti įsigytas nematerialusis, ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas bei atsargos į apskaitą įtraukti kartu su pridėtinės vertės mokesčiu, nes lopšelis-darželis nėra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas.

Lopšelio-darželio apskaitos politika atnaujinta ir patvirtinta 2016 m. sausio 15 d. direktoriaus įsakymu Nr.V-6 ir taikoma buhalterinėje apskaitoje nuo 2016 m. sausio 1 d.

2.2. Sąskaitų planas

Sąskaitų planas yra sudarytas pagal pavyzdinį biudžetinių įstaigų sąskaitų planą. Sąskaitų planas apima Privalomojo bendrojo sąskaitų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. birželio 16d. įsakymu Nr. 1K-190, sąskaitas ir privalomus detalizuojančius požymius, taip pat registravimo sąskaitas ir kitus detalizuojančius požymius.

Apskaitos duomenys detalizuojami pagal šiuos požymius: valstybės funkciją, programą,

priemonę, projektą, lėšų šaltinį, valstybės biudžeto išlaidų ir pajamų ekonominės klasifikacijos straipsnį, kitus požymius.

Lopšelis-darželis visas ūkines operacijas ir ūkinius įvykius apskaitoje registruoja dvejybinio įrašo viena kartą. Visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai registruojami didžiojoje knygoje, kurios duomenys skirti sudaryti finansinėms ir biudžeto vykdymo ataskaitoms.

Sąskaitų planą sudaro 6 lygių sumavimo (vienaženklės – šešiaženklės) sąskaitos ir registravimo (septynženklės ar didesnio ženklų skaičiaus) registravimo sąskaitos.

2.3. Apskaitos politikos taikymas

Lopšelis-darželis taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, įstaiga vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, pateiktais šios apskaitos politikos skyriuje „Bendrieji apskaitos principai“.

Šiame apskaitos vadove pateikta apskaitos politika, ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų registravimo tvarka užtikrina, kad įstaigos finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:

- svarbi vartotojų sprendimams priimti;
- patikima, nes: teisingai nurodo finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus, parodo ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą, nešališka, netendencinga; apdairiai pateikta (atsargumo principas);
- visais reikšmingais atvejais išsamai.

Apskaitos politika keičiama tik vadovaujantis VSAFAS ir taikoma visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos apskaitos politikos keitimas. Atvejai, kuomet apskaitos politika gali būti keičiama, pateikta šios apskaitos politikos skyriuje „Apskaitos politikos keitimas“.

2.4. Bendrieji apskaitos principai

Įstaigos finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d. Tvarkant apskaitą ir sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, yra vadovaujama šiais bendraisiais apskaitos principais:

- subjekto;
- veiklos tęstinumo;
- periodiškumo;
- pastovumo;
- piniginio mato;
- kaupimo;
- palyginimo;
- atsargumo;
- neutralumo;
- turinio viršenybės prieš formą.

Visos ūkinės operacijos ir įvykiai apskaitoje registruojami eurais ir centais, apvalinant iki šimtųjų euro dalių (dviejų skaitmenų po kablelio).

Visos ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami sąskaitų plano sąskaitose, taikant įstaigos apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus.

2.5. Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka apibrėžimą, t.y. materialios formos neturintis, nuo kitų nematerialiojo turto vienetų atskiriamas nepiniginis turtas, kuriuo įstaiga disponuoja ir kurį naudodama numato gauti tiesioginės ir (arba) netiesioginės ekonominės naudos.

Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami nematerialiojo turto sąskaitose.

Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, patirtos po turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t. y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas.

Po pirminio pripažinimo, nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir

nuvertėjimą, jei jis yra. Nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas neribotas, yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus turto nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą metodą taip, kad nematerialiojo turto savikaina būtų sistemingai paskirstyta per jo naudingo tarnavimo laiką. Amortizacija skaičiuojama atsižvelgiant į teisės aktais nustatytus nematerialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus Įstaigos direktorės įsakymu. Amortizacija pradeda skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradeda naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Nematerialiojo turto likvidacinė vertė lygi nuliui.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas:

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupės ir rūšys	Turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvas (metais)
1.	Programinė įranga, jos licenzijos ir techninė dokumentacija	5

2.6. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas, jei atitinka šiuos kriterijus: yra skirtas tam tikroms savarankiškomis funkcijoms atlikti; yra numatomas naudoti ilgiau nei vienerius metus arba daugiau negu vieną veiklos ciklą; jo įsigijimo ar pasigaminimo savikaina yra ne mažesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią viešojo sektoriaus subjekto ilgalaikio materialiojo vertę. Paskutinis kriterijus netaikomas nekilnojamam turtui, kilnojamoms kultūros vertybėms, kitoms vertybėms ir transporto priemonėms.

Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į šias pagrindines grupes:

- žemė;
- pastatai;
- infrastruktūros ir kiti statiniai;
- nekilnojamosios kultūros vertybės ;
- mašinos ir įrengimai;
- transporto priemonės;
- kilnojamosios kultūros vertybės;
- baldai ir biuro įranga;
- kitas ilgalaikis materialusis turtas;
- nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai.

Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą yra registruojami ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę, kilnojamąsias, nekilnojamąsias kultūros vertybes ir kitas vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimo sumą ir turto nuvertėjimo sumą, jei jis yra.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą taip, kad ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Nusidėvėjimas skaičiuojamas atsižvelgiant į teisės aktais nustatytus ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus Įstaigos direktorės įsakymu. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradeda skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradeda naudoti. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Nusidėvėjimas neskaičiuojamas žemei, kultūros vertybėms, kitoms vertybėms ir bibliotekų fondams.

Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas:

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupės ir rūšys	Turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvas (metais)
1.	Pastatai	
1.1.	Negyvenamieji pastatai	90

2.	Infrastruktūros ir kiti statiniai	
2.1.	Pavėsinės	80
2.2.	Vartai dvipusiai metaliniai	30
3.	Mašinos ir įrengimai	
3.1.	Kitos mašinos ir įrengimai	10
4.	Baldai ir kitas ilgalaikis turtas	
4.1.	Baldai	10
4.2.	Kompiuteriai ir jų įranga	3
4.3.	Kopijavimo ir dokumentų dauginimo priemonės	4
4.4.	Kita biuro įranga	8
5.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	
5.1.	Pianinas	15
5.2.	Ūkinis inventorių ir kiti reikmenys	5
5.3.	Lauko žaidimų komplektai	5

Materialiojo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė yra peržiūrimi, kai yra požymių, kad anksčiau nustatytas naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė gali būti reikšmingai pakitę.

Rekonstravimo ir remonto išlaidų registravimas apskaitoje priklauso nuo rekonstravimo ir remonto darbų rezultato. Rekonstravimo ir remonto išlaidomis yra didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir (arba) patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas, jeigu išlaidos reikšmingai pailgino turto naudingo tarnavimo laiką arba reikšmingai pagerino turto naudingąsias savybes. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ir nepadidina turto funkcijų apimties, arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikainos, sukaupto nusidėvėjimo ir, jei yra, nuvertėjimo sumos nurašomos, o su tuo susijęs pelnas ar nuostolis apskaitomas veiklos rezultatų ataskaitoje.

2.7. Biologinis turtas

Biologinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 16-ajame VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai išteklių“. Biologinis turtas pripažįstamas ir grupuojamas pagal VSAFAS nustatytus kriterijus.

Biologinio turto lopšelis-darželis neturi

2.8. Atsargos

Pirminio pripažinimo metu atsargos yra vertinamos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina. Po pirminio pripažinimo atsargos finansinėse ataskaitose yra rodomos įsigijimo savikaina arba grynja realizavimo vertė, priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargos gali būti nukainuojamos iki realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų būsimos ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti šias atsargas panaudojus arba pardavus. Kai atsargos sunaudojamos, jų balansinė vertė yra pripažįstama sąnaudomis tą laikotarpį, kai yra suteikiamos viešosios paslaugos (arba pripažįstamos atitinkamos pajamos). Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu (pardavimu) susijusi operacija.

Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, įstaiga taiko „pirmas gautas-pirmas išduotas“ (FIFO) atsargų įkainojimo būdą arba konkrečių kainų būdą. Atsargų įkainojimo būdas parenkamas atsižvelgiant į atsargų ir veiklos, kurioje šios atsargos yra sunaudojamos, pobūdį. Maisto produktų įsigijimo, pasigaminimo savikaina nurašoma iš karto, atidavus maisto produktus gamybai ir naudojimui.

Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus apskaita tvarkoma nebalansinėse sąskaitose, kaip nurodyta atsargų apskaitos apraše.

2.9. Finansinis turtas

Finansinis turtas gali būti ilgalaikis ir trumpalaikis. Įstaigos finansinį turtą sudaro: gautinos sumos; pinigai ir jų ekvivalentai; kitas finansinis turtas. Finansinis turtas apskaitoje registruojamas tada, kai gaunamas arba pagal vykdomą sutartį įgyjama teisė gauti pinigus ar kitą finansinį turtą.

Gautinos sumos gali būti ilgalaikės ir trumpalaikės. Įstaiga neturi ilgalaikių gautinų sumų. Finansinėse ataskaitose trumpalaikės gautinos sumos parodomos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir bankų sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai ir lengvai iškeičiamos į pinigų sumą. Įstaiga pinigų ekvivalentų neturi.

Paskutinę metinio ataskaitinio laikotarpio dieną įstaiga nustato, ar yra požymių, kad finansinio turto balansinė vertė gali būti sumažėjusi, t.y. finansinio turto balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą finansinį turtą sumą.

Įstaiga nurašo iš apskaitos registruojamą finansinį turtą (ar jo dalį) tik tada, kai ji netenka teisės to finansinio turto kontroliuoti, o netenka teisės kontroliuoti finansinio turto tada, kai gauna visą sutartyje numatytą naudą, baigiasi teisių galiojimo laikas arba perleidžia šias teises kitoms šalims.

2.10. Turto nuvertėjimas

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama metinį finansinių ataskaitų rinkinį, įstaiga nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai taikomi įstaigos ilgalaikiam turtui, nematerialiam turtui ir finansiniam turtui. Nuvertėjimo požymiai skirstomi į išorinius ir vidinius.

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas.

Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turto nuvertėjus, yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t. y., turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Turto nuvertėjimas apskaitoje yra registruojamas ne didesne verte, nei turto balansinė vertė.

Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriamą anksčiau pripažintą turto nuvertėjimo sumą, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atstatymo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

2.11. Finansiniai įsipareigojimai

- Finansiniai įsipareigojimai gali būti ilgalaikiai ir trumpalaikiai.
- Įstaiga ilgalaikių finansinių įsipareigojimų, atidėjinių bei finansinės nuomos (lizingo) neturi.

Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

- trumpalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai;
- ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;
- trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai;
- mokėtinos finansavimo sumos;
- mokėtinos sumos į biudžetus ir fondus;
- mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla;
- kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai įstaiga prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu.

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina. Po pirminio pripažinimo finansiniai įsipareigojimai ataskaitose rodomi: finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis – tikrąja verte; kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai – amortizuota savikaina; kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

Finansinių įsipareigojimų, susijusių su rinkos kainomis, įstaiga neturi. Įstaiga nurašo iš apskaitos registruojamą finansinį įsipareigojimą ar jo dalį tik tada, kai įsipareigojimas įvykdomas, yra panaikintas ar nustoja galioti.

2.12. Finansavimo sumos

Finansavimo sumos – iš valstybės ir savivaldybės biudžetų, kitų išteklių fondų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų, užsienio valstybių ir organizacijų, kitų šaltinių gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas lopšelio-darželio įstatuose nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas įstaigos išlaidoms dengti ir kaip paramą gautą turtą.

Gautos ir gautinos finansavimo sumos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje kaip turtas ir kaip finansavimo sumos, jeigu jos atitinka šiuos kriterijus: finansavimo sumų gavėjas užtikrina, kad tenkinamos finansavimo sumų davėjo jam nustatytos sąlygos finansavimo sumoms gauti; yra finansavimo sumų davėjo sprendimų ar kitų raštiškų įrodymų, kad finansavimo sumos bus suteiktos ir pinigai bus pervesti ar kitas turtas bus perduotas; finansavimo sumų dydis gali būti patikinamai įvertintas.

Finansavimo sumos (gautos arba gautinos) yra skirstomos į finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti ir finansavimo sumas kitoms išlaidoms.

Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti gali būti registruojamos nemokamai ar už simbolinę kainą gavus ilgalaikį materialųjį ar nematerialųjį turtą, ar atsargas, biologinį turtą arba gavus pinigus jiems įsigyti.

Finansavimo sumos kitoms išlaidoms yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

Finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Gautos ir perduotos kitiems finansavimo sumos, sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems VSS, mažinamos gautos finansavimo sumos, registruojant perduotas finansavimo sumas.

Gautos ir perduotos ne VSS finansavimo sumos, registruojamos kaip sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

Įstaigos finansinių ataskaitų rinkinyje finansavimo sumos parodomos pagal finansavimo šaltinį ir tikslinę paskirtį.

2.13. Pajamos

Lopšelio-darželio pagrindinės veiklos pajamomis priskiriamos pajamos, gautos vykdant ūkines operacijas, apimančias pagrindinių nuostatuose nustatytų valstybės funkcijų atlikimą ir jai pavestų programų vykdymą. Kitoms veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, gautos vykdant nepagrindinę veiklą.

Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos.

Kitos pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog bus gauta su sandoriu susijusi ekonominė nauda, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

Finansavimo pajamos veiklos rezultatų ataskaitoje parodomos pagal finansavimo šaltinius.

Pajamomis laikomas tik gaunamas ekonominės naudos padidėjimas. Pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kadangi tai nėra įstaigos ekonominė nauda.

Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos viešosios paslaugos, parduodamas turtas ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento. Pajamos įvertinamos ir finansinėse ataskaitose rodomos tikrąja verte.

Lopšelio-darželio kitoms pajamoms yra priskiriamos tėvų įmokos pagal Panevėžio m. savivaldybės administracijos nustatytus tarifus už vaikų maitinimą, įmokos įstaigos reikmėms ir gaunamos pajamos už salės nuomą.

2.14. Sąnaudos

Lopšelio-darželio pagrindinės veiklos sąnaudoms priskiriamos sąnaudos, patirtos vykdant ūkines operacijas, apimančias pagrindinių nuostatuose nustatytų valstybės funkcijų atlikimą ir jai pavestų programų vykdymą.

Įstaigos kitos veiklos sąnaudomis priskiriamos sąnaudos, atsirandančios vykdant nepagrindinę veiklą.

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Sąnaudomis pripažįstamos tik ta ankstesniųjų ir ataskaitinio laikotarpio išlaidų dalis, kuri tenka per ataskaitinį laikotarpį uždirbtoms pajamoms ir prisiimtiems įsipareigojimams.

Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos. Tais atvejais, kai įstaigos sąnaudas kompensuoja trečioji šalis, pripažintos sąnaudos sumažinamos kompensacijos suma.

Sąnaudos įvertinamos tikrąja verte. Kai atsiskaitoma grynaisiais pinigais arba jų ekvivalentais, sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba jų ekvivalentų suma.

Apskaitoje darbuotojams mokėti už kasmetines atostogas sumos kaupiamos ir pripažįstamos sąnaudomis vieną kartą per metus – gruodžio 31d.

Veiklos rezultatų ataskaitoje pagrindinės veiklos sąnaudos parodomos atsižvelgiant į jų pobūdį (t.y. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, turto nusidėvėjimo, komunalinių paslaugų ir pan. sąnaudos).

2.15. Finansinė nuoma (lizingas) ir veiklos nuoma

Nuomos sutartims taikomas turinio viršenybės prieš formą principas. Ar nuoma bus laikoma veiklos nuoma, ar finansine nuoma, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės prasmės. Nuomos sandoriai grupuojami į veiklos nuomos ar finansinės nuomos (lizingo) sandorius atsižvelgiant į tai, kiek turto nuosavybės teikiamos naudos ir rizikos tenka nuomotojui ir kiek nuomininkui.

Nuoma yra laikoma finansine nuoma, jei iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi nauda ir didžioji dalis rizikos perduodama nuomininkui.

Nuoma yra laikoma veiklos nuoma, kai perduodant turtą nuomininkui didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos, neperduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui.

Lopšelis-darželis finansinės nuomos ir veiklos nuomos sandorių neturi.

2.16. Sandoriai užsienio valiuta

Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose

Sandorių užsienio valiuta lopšelis-darželis neturi.

2.17. Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami ir apskaitoje registruojami, kai atitinka visus šiuo pripažinimo kriterijus; įstaiga turi įsipareigojimą dėl buvusio įvykio; tikimybė, kad įsipareigojimą reikės padengti turtu, yra didesnė už tikimybę, kad nereikės; įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

2.18. Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose. Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas nerodomi nei finansinės būklės ataskaitoje, nei veiklos rezultatų ataskaitoje. Informacija apie juos pateikiama aiškinamajame rašte. Kai tikimybė, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui padengti yra labai maža, informacija apie juos aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus turi būti peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, siekiant užtikrinti,

kad pasikeitimai būtų tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.

2.19. Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitinis įvykis - įvykis per laikotarpį nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos iki finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo dienos. Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie įstaigos finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, t.y. turi įtakos įstaigos finansinei padėčiai ar veiklos rezultatams, yra koreguojantieji poataskaitiniai įvykiai. Atsižvelgiant į jų įtakos finansinėms ataskaitoms reikšmę, koreguojantieji poataskaitiniai įvykiai yra rodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose.

Nekoreguojantys poataskaitiniai įvykiai aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi.

2.20. Apskaitos politikos keitimas

Lopšelis-darželis pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia, kad būtų galima nustatyti finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijas. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t.y. nauja apskaitos politikos taikoma taip, lyg ji visada būtų naudojama, todėl pakeista apskaitos politikos yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo.

Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama, ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitoje apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais laikotarpiais, rodoma straipsnyje „Apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“.

Apskaitos politika gali būti keičiama tik nuo ataskaitinio laikotarpio pradžios, nes informacija už visą ataskaitinį laikotarpį turi būti parodoma taikant vienodą apskaitos politiką panašaus pobūdžio ūkinėms operacijoms ar ūkiniams įvykiams.

2.21. Apskaitinių įverčių keitimas

Apskaitiniai įverčiai naudojami, kai turto ar įsipareigojimų vertės negali būti tiksliai apskaičiuotos, o tik įvertintos. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą, arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

Apskaitinio įverčio keitimas nesusijęs su ankstesniais laikotarpiais ir nėra apskaitos klaidos taisymas, todėl buhalterinėje apskaitoje registruojamas tą ataskaitinį laikotarpį, kurį keitimas buvo atliktas, o finansinėse ataskaitose parodomas taikant perspektyvinį būdą. Pokytis, atsiradęs dėl apskaitinio įverčio pokyčio, turi būti parodytas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo parodyta prieš tai buvusi šio ataskaitos elemento vertė. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu pateikiama aiškinamajame rašte.

2.22. Apskaitos klaidų taisymas

Apskaitos klaida – klaida, kuri atsiranda dėl neteisingo skaičiavimo, netinkamo apskaitos metodo taikymo, neteisingo ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio registravimo ar dėl apsirikimo.

Esminė apskaitos klaida – einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu išaiškėjusi klaida, dėl kurios, praėjusio ar kelių praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinės ataskaitos negali būti laikomos iš esmės patikimomis. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška yra didesnė nei suma, apskaičiuota pagal nusistatytus procentus nuo per praėjusius metus gautų finansavimo sumų vertės.

Jei apskaitos klaida yra esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama.

Jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodoma toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija.

2.23. Informacijos pagal segmentus pateikimas

Įstaigos finansinėse ataskaitose pateikiama informacija apie pirminius segmentus pagal atliekamas valstybės funkcijas.

Turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai pirminiams segmentams pagal valstybės funkcijas priskiriami pagal tai, kokioms programoms vykdyti skiriami ir naudojami ištekliai.

2.24. Straipsnių tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

Turtas ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos bei pinigų įplaukos ir išmokos finansinėse ataskaitose nurodomi atskirai. Sudarant finansines ataskaitas, turto ir įsipareigojimų, taip pat pajamų ir sąnaudų tarpusavio užskaita negalima, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos.

VSAFAS numatytais atvejais pajamų ir sąnaudų straipsnių tarpusavio užskaita gali būti atliekama finansinėse ataskaitose pateikiant tik rezultata: pelną ar nuostolį.

3. PASTABOS

3.01. Apskaitos politika ir apskaitinių įverčių keitimas, klaidų taisymas

Apskaitos politika nebuvo keista.

3.02. Informacija pagal segmentus (P02)

Lopšelis-darželis yra ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaiga. Ataskaitose pateikiama informacija apie sąnaudas, patirtas vykdant valstybės funkciją - švietimo programą. Ekonomikos segmentui priklauso sąnaudos viešųjų darbų programos įgyvendinimui 1020,53 Eur ir socialinei apsaugai – mokinių nemokamo maitinimo sąnaudos 339,27 Eur.

3.03. Nematerialusis turtas (P03)

Lopšelio-darželio nematerialųjį ilgalaikį turtą sudaro programinė įranga ir jos licencijos. Šio turto naudingo tarnavimo laikas 5 metai. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visas nematerialusis turtas yra visiškai nudėvėtas, tačiau vis dar naudojamas veikloje, jo įsigijimo savikaina 656,88 Eur. Ataskaitiniais metais nematerialaus ilgalaikio turto nuvertėjimo neužfiksuota, naujo neįsigyta, nebuvo ir nurašyta.

3.04. Ilgalaikis materialusis turtas (P04)

Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė 105187,77 Eur. Per ataskaitinį laikotarpį įsigyta ilgalaikio materialaus turto už 4493,82 EUR (oro ventiliacijos sistema virtuvės patalpai), nurašyta už 1520,51 Eur (skalavimo mašina ir du lauko įrengimai).

Ilgalaikį materialųjį turtą sudaro:

Turto grupė	Įsigijimo savikaina Eur	Nusidėvėjimas Eur	Likutinė vertė Eur
Pastatai	161847,49	79239,63	82607,86
Infrastruktūros ir kiti statiniai	91108,07	84160,63	6947,44
Kitos mašinos ir įrengimai	15776,33	3793,36	11982,97
Baldai ir biuro įranga	11766,07	8116,57	3649,50
Viso:	280497,96	175310,19	105187,77

Ilgalaikio materialaus turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimo įvykdymo garantija, įstaigoje nėra.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigai lopšelis-darželis valstybei nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio turto neturi.

Ilgalaikio turto nuvertėjimo neužfiksuota.

Materialiojo turto, kuris yra visiškai nudėvėtas, tačiau vis dar naudojamas veikloje, įsigijimo ir pasigaminimo savikaina:

Eil.Nr.	IMT pavadinimas	Inventoriaus Nr.	IMT įsigijimo savikaina Eur
1.	Tvora	1100012	57221,39
2.	Lyginimo volas	1680024	842,50
3.	Džiovinimo būgnas	1680025	309,89
4.	Daržovių pjaustymo mašina	1680034	580,98
5.	Baldų rinkinys „Disko“	1650246	539,27
6.	Pianinas „Ryga“	1680019	327,27
7.	Kompiuteris C2,CD-RW su monitoriumi	130004	847,68
8.	Kompiuteris BMS Expert su monitoriumi	130005	639,19
9.	Kompiuteris Skorpio 1100 su monitoriumi	130006	535,80
10.	Kompiuteris Skorpio 1100 su monitoriumi	130007	535,80
11.	Nešiojamas kompiuteris NB X54HY	130008	521,32
12.	Kompiuteris Skorpio 733	130009	434,43
13.	Kompiuteris Skorpio 800/128MB	130010	434,43
	Viso:		63769,95

3.05. Finansinis turtas

Ilgalaikio finansinio turto lopšelis-darželis neturi.

3.06. Turtas, atsirandantis iš nuomos, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų turto perdavimo sutarčių

Turto, naudojamo pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis nėra.

3.07. Biologinis turtas (P07)

Biologinio turto lopšelis-darželis neturi.

3.08. Atsargos (P08)

Medžiagų įsigijimo savikaina laikotarpio pradžia yra **811,27** Eur (778,34 Eur maisto produktai vaikų maitinimui ir 32,93 Eur kitos medžiagos ir žaliavos).

Lopšelio-darželio atsargas sudaro žaliavos, medžiagos ir ūkinis inventorių. Per ataskaitinį laikotarpį įsigyta atsargų už **71320,31** Eur:

- maisto produktai už 53756,33 Eur (iš jų už 3841,30 Eur gauta kaip parama pagal programas „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“ iš UAB „Panevėžio bičiulis“),

- kitos žaliavos ir medžiagos – 9680,59 Eur,

ūkinis inventorių – 7883,39 Eur (iš jų nemokamai gauta spaudiniai už 13,51 Eur ir atliekų rūšiavimo priemonių komplektas už 199,65 Eur iš Panevėžio miesto savivaldybės administracijos).

Atsargos nuvertintos nebuvo.

Sunaudota veikloje ir nurašyta už **69925,25** Eur:

- maisto produktai 53669,78 Eur,
- kitos žaliavos ir medžiagos 8372,08 Eur,
- ūkinis inventorių, kuris atiduotas naudoti veikloje 7883,39 Eur.

Medžiagų įsigijimo savikaina laikotarpio pabaigai yra **2206,33** Eur, iš jų: 864,89 Eur maisto produktai vaikų maitinimui, 1341,44 Eur kitos medžiagos ir žaliavos. Visos atsargos yra sandėlyje, pas trečiuosius asmenis atsargų nėra. Atsargų likutis ataskaitinių metų pabaigoje, palyginus su praeitais metais, padidėjo 1395,06 Eur.

3.09. Išankstiniai apmokėjimai (P09)

Išankstinius apmokėjimus 152,64 Eur sudaro ateinančių laikotarpių sąnaudos: ADB „Gjensidige“ draudimas nuo nelaimingų atsitikimų (draudimo liudijimas Nr. GJELT 2525301) iš 2% paramos lėšų.

3.10. Per vienus metus gautinos sumos (P10)

Per vienerius metus gautinas sumas 38073,25 Eur sudaro:

- gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą 825,93 Eur: 489,23 Eur vaikų maitinimas, 324,70 Eur vaikų ugdymas, 12,00 Eur turto nuoma;
- sukauptos gautinos finansavimo sumos 37247,32 Eur: iš savivaldybės biudžeto 18783,76 Eur, iš mokinio krepšelio lėšų 13367,43 Eur, specialiųjų programų lėšų 2017 m. likutis, negražintas iš savivaldybės biudžeto 5096,13 Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį užregistruota gautinų sumų nuvertėjimas: skola už vaikų maitinimą 3,43 Eur, už ugdymą 0,48 Eur. Nuvertėjimo likutis ataskaitinių metų pabaigoje 331,09 Eur už vaikų maitinimą, 224,97 Eur už vaikų ugdymą. Tai tėvų įsiskolinimas už vaikų išlaikymą įstaigoje.

3.11. Pinigai ir pinigų ekvivalentai (P11)

Banko sąskaitų likutis 1554,22 Eur: 1294,43 Eur 2% paramos lėšos ir 259,79 Eur specialiųjų programų lėšos.

3.12. Finansavimo sumos (P12)

Finansavimo sumos (gautos), išskyrus netlygintinai gautą turtą sudaro:

- 184239,27 Eur iš valstybės biudžeto: 169700,00 Eur mokinio krepšelio lėšos (138100,00 Eur ikimokyklinio ugdymo ir 31600,00 Eur priešmokyklinio ugdymo), lėšos pedagogų DU padidiniui 6400,00 Eur, lėšos darbo apmokėjimo įstatymo įgyvendinimui 7300,00 Eur, lėšos viešųjų darbų įgyvendinimui 500,00 Eur, nemokamo maitinimo lėšos 339,27 Eur;
- 320057,01 Eur iš savivaldybės biudžeto: 313500,00 Eur savivaldybės biudžeto lėšos, 6557,01 Eur savivaldybės biudžeto 2016 m. lėšų likutis;
- 3063,40 Eur iš kitų šaltinių: 595,53 Eur Panevėžio teritorinės darbo biržos subsidijos pagal viešųjų darbų įgyvendinimo ir finansavimo sutartį ir 2467,87 Eur paramos lėšos.

Finansavimo sumų pergrupavimas:

- Iš valstybės biudžeto 366,73 Eur: 339,27 Eur nemokamo maitinimo lėšos ir 27,46 Eur viešiesiems darbams skirtos lėšos;
- Iš savivaldybės biudžeto 6294,27 Eur lėšos maitinimo lengvatoms.

Neatlygintinai gautas turtas:

- Iš valstybės biudžeto 199,90 Eur: iš Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus gauta neatlygintinai spaudiniai 0,25 Eur ir atliekų rūšiavimo priemonių komplektas 199,65 Eur ;
- Iš kitų šaltinių 4148,54 Eur: nemokami maisto produktai pagal programas „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“ ir „Pienas vaikams“ 3841,30 Eur, iš Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus gauta neatlygintinai spaudiniai 13,26 Eur, iš Lietuvos futbolo federacijos gauta parama kamuoliai 175,21 Eur ir iš I.Kriščiūno firmos IGIS gauta parama dažai 118,77 Eur.

Finansavimo sumos gražintos:

- Iš valstybės biudžeto 75,00 Eur viešiesiems darbams skirtos lėšos;
- Iš savivaldybės biudžeto 25,69 Eur nepanaudotos lėšos.

Finansavimo sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje **102252,85 Eur:**

- Iš valstybės biudžeto 3823,30 - iš mokinio krepšelio lėšų įsigyto ilgalaikio materialaus turto likutinė vertė;

- Iš savivaldybės biudžeto 96335,51 Eur: iš savivaldybės biudžeto lėšų įsigyto ilgalaikio materialaus turto likutinė vertė 95135,51 Eur, nenurašytos medžiagos 1200,00 Eur;

- Iš kitų šaltinių 2094,04 Eur: iš kitų šaltinių įsigyto ilgalaikio materialaus turto likutinė vertė 528,20 Eur, gautos paramos 2% GPM likutis banko sąskaitoje 1294,43 Eur ir būsimųjų

laikotarpių sąnaudos (draudimas nuo nelaimingų atsitikimų) 152,64 Eur, nenurašyti dažai 118,77 Eur.

Finansavimo sumų detalizavimas:

Eil Nr	Finansavimo sumos	Finansavimo sumos (gautos) išskyrus neatlyginamai gautą turtą	Finansavimo sumų sumažėjimas dėl jų panaudojimo savo veikloje	Finansavimo sumos gražintos	Finansavimo sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
1	2	3	4	5	6
1	Iš valstybės biudžeto:	184239,27	-185102,65	-75,00	3823,30
	mokinio krepšelio lėšos	169700,00	-170638,38		3823,30
	socialinė parama (nemokamas maitinimas)	339,27	-339,27		
	pedagogų DU padidinimui	6400,00	-6400,00		
	viešiesiems darbams	500,00	-425,00	-75,00	
	darbo apmokėjimo įstatymo įgyvendinimui	7300,00	-7300,00		
2	Iš savivaldybės biudžeto:	320057,01	-320946,56	-25,69	96335,51
	aplinkai finansuoti	313500,00	-314389,55	-25,69	96335,51
	2016 m. lėšų likutis	6557,01	-6557,01		
3	Iš Europos Sąjungos				
4	Iš kitų šaltinių:	3063,40	-6238,43		2094,04
	paramos lėšos	2467,87	-5642,90		2094,04
	teritorinė darbo birža	595,53	-595,53		
	Iš viso:	507359,68	-512287,64	-100,69	102252,85

Finansavimo sumų panaudojimas atvaizduotas be neatlygintinai gauto turto (4348,44 Eur) ir įskaitant turėtą likutį laikotarpio pradžioje (102933,06 Eur).

3.13. Finansiniai įsipareigojimai

Ilgalaikių finansinių įsipareigojimų bei garantinių sutarčių lopšelis-darželis neturi.

3.14. Įsipareigojimai, atsirandantys iš nuomos, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų turto perdavimo sutarčių (P14)

Per ataskaitinį laikotarpį pagal Panevėžio m. savivaldybės 2017-10-17 „Savivaldybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktą“ Nr.18-609 (12.4.8) iš užbalansinės sąskaitos į balansinę sąskaitą iškeltas trumpalaikis turtas atliekų rūšiavimo priemonių komplektas už 199,65 Eur.

Pagal panaudos sutartis gauto turto vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną 89804,36 Eur:

- pagal komunalinių atliekų konteinerio priėmimo-perdavimo aktą 2016-02-24 iš AB „Panevėžio specialusis autotransportas“ gautas komunalinių atliekų konteineris už 104,07 Eur;
- pagal A.Šniukštaitės individualios įmonės 2010-11-02 panaudos sutartį Nr.P-19 naudojame buhalterinės apskaitos informacinę sistemą, įvertintą simboliškai 0,29 Eur verte. Šią sistemą sudaro moduliai: Alga, Turtas, Maistas, Atsiskaitymai ir Knyga. Sutartis galios, kol viena iš Šalių nepraneš apie jos nutraukimą.
- pagal Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos valstybinės žemės panaudos sutartį 2015 m. liepos 3 d. Nr. 23SUN-16-(14.23.56.) neatlygintinai naudotis 75 metams gautas žemės sklypas, kurio vertė 89700,00 Eur.

Sudarytų panaudos sutarčių laikotarpiai:

Eil. Nr.	Panaudos sutarčių pobūdis	Sutarties terminas	Galimybė pratęsti panaudos laikotarpį
1	2	3	4
1	Buhalterinė apskaitos informacinė sistema	Neterminuota	Numatyta
2	Žemės sklypas	2090-07-03	Numatyta
3	Komunalinių atliekų konteineris	Neterminuota	Numatyta

3.15. Atidėjiniai

Atidėjinių ataskaitiniais metais užregistruota nebuvo.

3.16. Suteiktos garantijos dėl paskolų

Suteiktų garantijų dėl paskolų nėra.

3.17. Trumpalaikiai įsipareigojimai (P17)

Trumpalaikius įsipareigojimus 36483,72 Eur sudaro:

- Tiekėjams mokėtinos sumos 7466,06 Eur – tai įsiskolinimas tiekėjams už prekes ir paslaugas: didžiausia suma 3821,67 Eur yra įsiskolinimas už virtuvės ventiliacinę sistemą ir jos įrengimo darbus, 2383,45 Eur AB „Panevėžio energijai“ už šildymą bei karštą vandenį, už maisto produktus likome skolingi 863,52 Eur, už komunalines ir ryšių paslaugas 210,15 Eur, skalbimo paslaugos 161,47 Eur, šildymo sistemos priežiūra 11,88 Eur, kilimėlių keitimas 13,92 Eur..

- Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai 40,01 – tai neišmokėta darbdavio socialinio draudimo išmokų dalis.

- Sukauptos mokėtinos sumos 27420,15 Eur – tai atostoginių ir priskaitymų socialiniam draudimui kaupiniai;

- Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai 1557,50 Eur – tai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje susidariusios permokos už vaikų maitinimą 1492,45 Eur ir už vaikų ugdymą 65,05 Eur.

3.18. Grynasis turtas (P18)

Sukauptas šių metų deficitas yra 3158,64 Eur ir metų pabaigoje sukauptas perviršis yra 8437,64 Eur, kuris susidarė dėl ne visų panaudotų specialiųjų programų lėšų. Kitų rezervų nesudaryta.

3.19. Mokesčių pajamos

Mokesčių pajamų nėra.

3.20. Socialinių įmokų pajamos

Socialinių įmokų pajamų nėra.

3.21. Kitos pagrindinės veiklos pajamos ir kitos pajamos (P21)

Pagrindinės veiklos kitos pajamos 64915,75 Eur:

- pajamos už vaikų maitinimą 44621,09 Eur;
- pajamos už vaikų ugdymą 17733,63 Eur;
- pajamos už salės nuomą 702,97 Eur;
- pajamos už darbuotojų maitinimą 1858,06 Eur;

Kitos veiklos pajamos 54,00 Eur per ataskaitinį laikotarpį – gautos pajamos už pridurtą metalo metalo laužą.

3.22. Pagrindinės veiklos sąnaudos (P22)

Pagrindinės veiklos sąnaudos 573563,31 Eur. Šiai sumai priskiriamos sąnaudos, patirtos vykdant nuostatuose nustatytas valstybės funkcijas ir programas. Veikos rezultatų ataskaitoje sąnaudos parodomos, atsižvelgiant į jų pobūdį, t.y. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, amortizacijos ir nusidėvėjimo, komunalinių paslaugų ir ryšių, kvalifikacijos ir t.t.:

Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos yra 455351,92 Eur, jas sudaro pagal etatų sąrašą dirbančių darbuotojų darbo užmokestis ir priskaitymai socialiniam draudimui bei ligos pašalpa. Ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis pripažintos išmokos darbuotojams padidėjo dėl minimaliojo darbo užmokesčio padidinimo per ataskaitinį laikotarpį;

Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos 3159,27 Eur - tai materialaus ilgalaikio turto nusidėvėjimas;

Komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudos 34311,49 Eur, iš jų: šildymo ir karšto vandens – 24784,18 Eur, elektros energijos – 4398,75 Eur, vandentiekio ir kanalizacijos – 3114,88 Eur, kitų komunalinių (šiukšlių išvežimas) – 1220,63 Eur ir ryšių – 793,05 Eur;

Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos 905,36 Eur, iš jų pedagoginio personalo 600,00 Eur;

Paprastojo remonto ir eksploatavimo sąnaudos 576,12 Eur šiluminio punkto priežiūra ir avariniai kanalizacijos remontai;

Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos 2,95 Eur skolos už vaikų maitinimą ir ugdymą nuvertėjimas;

Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina 69925,25 Eur: sunaudotų atsargų bei žaliavų savikaina 16042,31 Eur, sunaudoti maisto produktai 49489,21 Eur, programų „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“ produktų savikaina 3841,30 Eur, sunaudotų maisto produktų vaikų nemokamam maitinimui 339,27 Eur, atiduoto naudoti nemokamai gauto ūkinio inventoriaus savikaina 213,16 Eur;

Kitų paslaugų sąnaudos yra 9330,95 Eur: buhalterinių programų priežiūra 180,00 Eur, gesintuvų patikra ir pildymas 69,90 Eur, mikrobiologiniai tyrimai 17,57 Eur, svarstyklių patikra 106,00 Eur, kenkėjų kontrolė 70,07 Eur, kompiuterių priežiūra ir spausdintuvų kasečių pildymas 741,45 Eur, interneto svetainės priežiūra 72,00 Eur, darbuotojų profilaktinis sveikatos patikrinimas 105,12 Eur, banko komisiniai mokesčiai 130,32 Eur, būsimųjų laikotarpių sąnaudos (prenumerata ir draudimas) 225,04 Eur, pažintinė veikla 607,00 Eur, patalpų remonto paslaugos 3000,00 Eur, el.varžų matavimas 60,00 Eur, mėsmalės, kaitvietės remontas 210,61 Eur, medinių kiemo statinių remontas 60,00 Eur, žoliapjovės remontas 23,96 Eur, ergonominių kilimėlių keitimas 225,10 Eur, kanalizacijos valymas 84,08 Eur, virtuvės ventilacinės sistemos įrengimo darbai 3127,85 Eur, skalbimo paslaugos 161,47 Eur, kitos būtiniosios paslaugos 53,41 Eur.

3.23. Finansinės ir investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų lopšelis-darželis neturėjo.

3.24. Finansinės rizikos valdymas

Lopšelis-darželis neturi ilgalaikio finansinio turto, todėl didelės finansinės rizikos nėra. Trumpalaikis finansinis turtas yra pinigai banko sąskaitose ir per vienerius metus gautinos sumos. Gautinas sumas sudaro tėvėlių įsiskolinimas už suteiktas vaikams maitinimo ir ugdymo paslaugas.

3.25. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Neapibrėžtų finansinių įsipareigojimų lopšelyje-darželyje nėra.

3.26. Poataskaitiniai įvykiai

Finansinių ataskaitų rinkinio už 2017 metus pateikimo data yra 2018 m. kovo mėn. 15 d.

Direktorė

Asta Radžiūnienė

Vyr.buhalterė

Kristina Jankovskaja